

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Kolostorpark

Utoljára módosítva: 2014-09-02 12:26:11

Megye: Vas

Községhatár: Szentgotthárd

A terület kiterjedése: 4.9947 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1983

GPS koordináták: EOV: 439000; 182600

Felmérést végző személy(ek) neve: Gyöngyössy Péter

E-mail címe(k): kerekerdo@invitel.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A Kolostorpark Szentgotthárd belvárosában található. Ha a 8. számú főútról érkezünk a városba a Rába híd után hamarosan a robosztus barokk stílusú apátsági templom mellett haladunk el. A templommal egybeépült az egykori cisztercita kolostor, mely jelenleg a Polgármesteri Hivatalnak és egyéb intézményeknek ad helyet. A Kolosterkert ma több részre tagolódik. Védett része az idősebb fákat tartalmazó déli rész, mely a kolostor déli fala által kijelölt vonaltól délre található. A kolostor mögött gondozott mértani rendbe rendezett új parkrészt találunk.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): A szentgotthárdi Kolostorparkot a kastélyokkal foglalkozó szakirodalom a "Ciszterciák kertje"-ként emlegeti. A szentgotthárdi cisztercita apátságot 1183-ban alapította III. Béla királyunk. A Széchy család 1565-1675 között kegyura az apátságnak. Ebben az időben a kolostor, mint megerősített várkastély végvárként vesz részt a Török elleni harcokban. 1605-ben a Bocskai szabadságharcban elfoglalják a hajdúk, majd a labancok felrobbantják az erődöt. 1664-ben itt zajlott a híres szentgotthárdi csata, melynek során a török hadak vereséget szenvedtek Montecuccoli seregétől. Széchenyi György kalocsai érsek 1674-ben építteti azt a templomot, melyet ma magtár templomként ismerünk, ma művelődési központ. A ma is látható monumentális cisztercita monostortemplomot a csata 100. évfordulóján 1764-ben adták át. A Rákóczi szabadságharc idején két alkalommal is sikerrel ütköztek meg a kuruc hadak a császáriakkal. A szentgotthárdi cisztercita apátság épületegyüttesét nagy kert övezte. Ma ez városi közparkként funkcionál. Csak egy része védett. Dóczy József 1832-ben írt a kertről. Gyümölcsfákat és "gyertyánalagutat", vadgesztenye sétálóutat említ. Akkor volt a kertben kertészlakás, üvegház, kút, virágoskert, és konyhakert. A dinnyét melegágyban nevelték. Egy 1993-ban végzett dendrológiai gyorsfelmérés 13 féle fenyőt és 46 féle lombos fa és cserjefajt tart fel. A Vas megye kastélyparkjairól 2000-ben kiadott összefoglaló könyv még a park jelentős értékeként említi a régi gyümölcsfajtaikat tartalmazó kertet és sürgeti felmérését. A gyümölcsös résznek ma már nyoma sincs. Jelentősen átrendezte a helyi viszonyokat a termálfürdő és kiszolgáló létesítményeinek kiépítése. Az Őrségi Nemzeti Park nyilvántartása szerint nem tartozik a védett területbe a park észak nyugati része. Itt főleg magas kőriseket, egy páfrányfenyőt és idős magnóliát találunk, de tulipánfát is találunk. Nem tartozik bele a védett területbe a kolostor előtt található szép fiatal tulipánfa sem csakúgy mint a park egyik legszebb, legérdekesebb törzsű fája egy 100-120 éves, közel négy méter körméretű vérbükk (*Fagus silvatica* "Atropurpurea") a kolostor délkeleti sarka előtt. A védett részen több méretes sima fenyőt (*Pinus strobus*), méretes magas kőrist, platánokat, hergyi juharokat találunk. A park kelet részén öreg göcsörtös gyertyánok ("gyertyánalagút") alatt játszóteret alakítottak ki. A park középső része egy üres placc színpaddal, lényegében rendezvénytér. A kolostor nagy teteje, felső hátul nyitott oromablakaival potenciális élőhelyei baglyoknak denevéreknek Felhasznált források: 1.) <http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.) Somkuthy Ferenc - Tóth József: Vas megye arborétumai és kúriakertjei; Életünk-Faludy Ferenc Alapítvány kiadása, 2000.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

% Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

100 % Egyéb

A terület gondozott városi park

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

P6: park

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: Látogatás, átjárás, rendezvények, játszótér

Jellemzőik, intenzitás: A terület a városközpont része, intenzíven használt. A használhatóság érdekében nyírják a gyepet, összegyűjtik az őszi faleveleket, ágakat, a veszélyes fákat kivágják

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Nincs

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Innen kb 100 méterre folyik a Rába, N2000 terület

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

-

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Éti csiga (*Helix pomatia*) Erdei béka (*Rana dalmatina*) Karvaly (*Accipiter nisus*) Macskabagoly (*Strix aluco*) potenciális lehetőség a templom torony és a kolostor padlás Gyöngybagoly (*Tyto alba*) potenciális lehetőség a templom torony és a kolostor padlás Nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*) Zöld küllő (*Picus viridis*) Nyaktekeres (*Jynx torquilla*) Sárgarigó (*Oriolus oriolus*) Énekes rigó (*Turdus philomelos*) Fekete rigó (*Turdus merula*) Vörösbegy (*Erithacus rubecula*) sarlós fecske (*Apus apus*) molnár fecske (*Delichon urbicum*) Erdei pinty (*Fringilla coelebs*) Zöldike (*Carduelis chloris*) Meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*) Széncinege (*Parus major*) Barátcinege (*Parus palustris*) Csicsörke (*Serinus serinus*) Barátposzáta (*Sylvia atricapilla*) Csilpcsalpfűzike (*Phylloscopus collybita*) Csuszka (*Sitta europaea*) Mókus (*Sciurus vulgaris*) Vakond (*Talpa europaea*) denevérek (potenciális lehetőség a templom torony és a kolostor padlás stb)

5. Egyéb észrevétel

A kolostor mögött lenne hely a park megfelelő bővítésére. Felhasznált források: 1.)

<http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István

Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.) Somkuthy Ferenc -

Tóth József: Vas megye arborétumai és kúriakertjei; Életünk-Faludy Ferenc Alapítvány kiadása,

2000. Felhasznált térképi források: 1.) www.vasteir.hu (Vas Megyei Térinformatikai Rendszer)

2.) <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/> (Nyilvános interaktív erdőtérkép a NEBIH honlapján)